

Komunikacija Komisije objavljena u skladu s člankom 27. stavkom 4. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2003 u predmetima AT.40703 – Amazon – Buy Box i AT.40462 – Amazon Marketplace

(C(2022) 5078)

(2022/C 278/06)

1. Uvod

- (1) U skladu s člankom 9. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2003 od 16. prosinca 2002. o provedbi pravila o tržišnom natjecanju koja su propisana člancima 81. i 82. Ugovora ⁽¹⁾ Komisija, u slučaju da namjerava donijeti odluku s ciljem otklanjanja povrede odredaba Ugovora, a poduzetnici koji su uključeni u povredu ponude obveze kojima se obvezuju otkloniti negativne učinke u skladu s preliminarnom ocjenom koju im je dostavila Komisija, odlukom može obvezati poduzetnika na preuzimanje tih obveza. Takva se odluka može donijeti za određeno vremensko razdoblje i u njoj se zaključuje da više nema osnove za vođenje postupka od strane Komisije. U skladu s člankom 27. stavkom 4. iste uredbe Komisija objavljuje kratak sadržaj predmeta i osnovni sadržaj obveza. Zainteresirane strane mogu dostaviti svoje primjedbe u roku koji odredi Komisija.

2. Sažetak predmeta

- (2) Komisija je 10. studenoga 2020. donijela obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku u predmetu AT.40462 – Amazon Marketplace u smislu članka 7. Uredbe (EZ) br. 1/2003 o navodnim povredama članka 102. Ugovora o funkcioniranju Europske unije („Ugovor”) i članka 54. Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru („Sporazum o EGP-u”) koje su počinila društva Amazon.com, Inc., Amazon Europe Core Sarl, Amazon Services Europe Sarl i Amazon EU Sarl (zajedno „Amazon”) („Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama”).
- (3) U obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama iznesen je preliminarni zaključak da je Amazon navodno zloupotrijebio svoj vladajući položaj pružatelja usluga trgovanja prodavateljima, čime je prekršio članak 102. Ugovora, tako što se sustavno oslanjao na velike količine podataka koji nisu javni, a koje dobiva kao rezultat aktivnosti trećih prodavatelja na svojem tržištu, u korist vlastite maloprodajne djelatnosti, koja se izravno natječe s tim prodavateljima.
- (4) Konkretno, Amazonovi automatizirani sustavi i zaposlenici koji upravljaju njegovim maloprodajnim poslovanjem („Amazonova maloprodaja”) navodno su na temelju takvih podataka trećih prodavatelja utvrđivali koje proizvode treba prodavati, određivali početak i završetak njihove prodaje, utvrđivali dobavljače, pregovarali o veleprodajnim cijenama i uvjetima, planirali zalihe i upravljali njima te određivali cijene Amazonovih vlastitih maloprodajnih ponuda.
- (5) Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama ne dovodi u pitanje činjenicu da Amazon upotrebljava podatke trećih prodavatelja za poboljšanje svojeg tržišta i pružanja usluga trgovanja prodavateljima.
- (6) Nadalje, Komisija je 15. lipnja 2022. donijela preliminarnu ocjenu u predmetu AT.40703 – Amazon Buy Box u smislu članka 9. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 1/2003 koja se odnosi na navodne Amazonove povrede članka 102. Ugovora i članka 54. Sporazuma o EGP-u („preliminarna ocjena”).
- (7) U preliminarnoj ocjeni preliminarno je izražena zabrinutost da je Amazon navodno zloupotrijebio svoj vladajući položaj i prekršio članak 102. Ugovora tako što je umjetno davao prednost svojim maloprodajnim ponudama i ponudama prodavatelja na Amazonovom tržištu koji se služe Amazonovim logističkim uslugama i uslugama dostave (takozvane usluge „izvršenja narudžbi od strane Amazona” ili „FBA”) na štetu drugih prodavatelja na Amazonovom tržištu i potrošača, pri i. odabiru jedinstvene ponude istaknute na Amazonovoj stranici s pojedinostima o proizvodu (dobitnik „Buy Boxa”) i ii. omogućavanju prodavateljima da nude proizvode korisnicima Amazonova programa vjernosti („program Prime”) pod oznakom Prime.

⁽¹⁾ SL L 1, 4.1.2003., str. 1. S učinkom od 1. prosinca 2009. članak 81. i članak 82. Ugovora o EZ-u postali su članak 101. odnosno članak 102. UFEU-a. Navedena dva skupa odredaba sadržajno su identična. Za potrebe ove obavijesti upućivanja na članke 101. i 102. UFEU-a treba, prema potrebi, tumačiti kao upućivanja na članke 81. i 82. Ugovora o EZ-u.

- (8) Buy Box na vidljivom mjestu prikazuje ponudu jednog trgovca na malo za određeni proizvod i omogućuje kupcima da taj proizvod dodaju izravno u svoje košarice. Osvajanje Buy Boxa ključno je za Amazonove prodavatelje na Amazonovom tržištu jer velika većina potrošača gleda samo opciju Buy Box i kupuje samo ono što je ponuđeno u Buy Boxu. Nejednaki uvjeti i kriteriji kad je riječ o odabiru ponude u Buy Boxu stoga mogu umjetno povećati promet i kupnju proizvoda u Amazonovoj maloprodaji i od prodavatelja koji se služe Amazonovim uslugama FBA, čime se narušava tržišno natjecanje na Amazonovim tržištima.
- (9) Prodavateljima je važno doprijeti do Prime korisnika s obzirom na to da njihov broj stalno raste, da su oni obično lojalniji i da su na Amazonovim tržištima zaslužni za više prodajnih prihoda od klijenata koji nisu Prime korisnici te zato što prihvatljivost prodavatelja za program Prime utječe na njihovu sposobnost da im ponuda bude odabrana u Buy Boxu. Amazonovi uvjeti i kriteriji za odabir prodavatelja i ponuda koji su prihvatljivi za oznaku Prime navodno pogoduju Amazonovoj maloprodaji i prodavateljima koji se koriste Amazonovim uslugama FBA, čime se narušava tržišno natjecanje na Amazonovim tržištima. Nejednaki uvjeti i kriteriji programa Prime uključuju uvjete i kriterije koji su relevantni za izbor, ugovorne uvjete i uspješnost pružatelja logističkih usluga neovisnih prodavatelja koji bi željeli ući u program Prime.

3. Osnovni sadržaj ponuđenih obveza

- (10) Stranke koje su predmet postupka ne slažu se s Komisijinom obavješću o utvrđenim činjenicama ni s preliminarnom ocjenom. Unatoč tomu ponudile su preuzeti obveze na temelju članka 9. Uredbe (EZ) br. 1/2003 kako bi otklonile razloge za zabrinutost koje je Komisija iznijela u odnosu na tržišno natjecanje. Glavne su sastavnice obveza sljedeće:
- (11) Kako bi se otklonila zabrinutost Komisije iz obavijesti o utvrđenim činjenicama u predmetu AT.40462 – Amazon Marketplace, Amazon se obvezuje da neće upotrebljavati podatke koji nisu javni, a koje su na njegovo tržište dostavili treći prodavatelji ili koji su dobiveni tako što su se treći prodavatelji koristili Amazonovim uslugama na njegovu tržištu ili povezanim tržišnim uslugama, kao što su usluge plaćanja i izvršenja, ako takvi podaci nisu dostupni tim trećim prodavateljima, za potrebe Amazonovih vlastitih maloprodajnih aktivnosti u tržišnom natjecanju s tim trećim prodavateljima.
- (12) Konkretno, Amazon se obvezuje da ni putem svojih automatiziranih sustava niti preko svojih zaposlenika neće upotrebljavati takve podatke trećih prodavatelja, bilo za potrebe prodaje robe zaštićene robnom markom ili za potrebe prodaje proizvoda s vlastitom robnom markom. Relevantni podaci obuhvaćaju agregirane, pojedinačne, anonimizirane i osobne podatke, u izvornom obliku ili obrađene.
- (13) Kako bi se otklonila zabrinutost Komisije iznesena u preliminarnoj ocjeni u predmetu AT.40703 – Amazon Buy Box, Amazon se obvezuje na sljedeće:
- i. primijenit će nediskriminirajuće uvjete i kriterije za identifikaciju ponude prikazane u Buy Boxu („Posebna ponuda”). Oni bi se primjenjivali na sve primjenjive parametre i pondere kako bi se uspostavili jednaki uvjeti u natjecanju prodavatelja za osvajanjem Buy Boxa
 - ii. uz „Posebnu ponudu” prikazat će najmanje jednu konkurentsku ponudu, ako je dostupna i ako je različita po cijeni/vremenu isporuke od ponuđene ponude. Obje će ponude biti jednako predstavljene, s jednakim opisnim informacijama te će funkcionirati potpuno jednakopravno u odnosu na kupovne mogućnosti
 - iii. kako bi se osigurala jednakost svih prodavatelja, postaviti će nediskriminirajuće uvjete i kriterije za prihvatljivost prodavatelja i ponuda trećih prodavatelja za program Prime
 - iv. omogućiti će prodavateljima iz programa Prime da slobodno biraju pružatelje logističkih usluga i s njima pregovaraju o cijenama i komercijalnim uvjetima
 - v. neće upotrebljavati podatke koji se odnose na uvjete ili uspješnost trećih pružatelja logističkih usluga za potrebe vlastitih logističkih djelatnosti.
- (14) Društvo Amazon nudi da te obveze primijeni na sva postojeća i buduća Amazonova tržišta u EGP-u, uz iznimku obveza iz točke 13. koje se, s obzirom na odluku talijanskog tijela za tržišno natjecanje od 30. studenoga 2021. u predmetu A528, ne bi primjenjivale na Italiju.

- (15) Sve obveze objavljene su na engleskom jeziku na internetskim stranicama Glavne uprave za tržišno natjecanje:
https://ec.europa.eu/competition-policy/index_en

4. Poziv na podnošenje primjedbi

- (16) Na temelju ispitivanja tržišta Komisija namjerava donijeti odluku u skladu s člankom 9. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 1/2003 kojom proglašava obvezujućim preuzimanje obveza prethodno navedenih u sažetom obliku i objavljenih na internetskim stranicama Glavne uprave za tržišno natjecanje.
- (17) U skladu s člankom 27. stavkom 4. Uredbe (EZ) 1/2003 Komisija poziva zainteresirane treće strane da dostave svoje primjedbe o predloženim obvezama. Primjedbe se Komisiji moraju dostaviti najkasnije 9. rujna 2022. Od zainteresiranih trećih strana također se traži da dostave svoje primjedbe u verziji koja nije povjerljiva, u kojoj bi sve informacije koje smatraju poslovnom tajnom i druge povjerljive informacije trebale biti izbrisane te zamijenjene sažetkom koji nije povjerljiv ili riječima „poslovna tajna” ili „povjerljivo”.
- (18) Odgovori i primjedbe trebali bi po mogućnosti biti obrazloženi i sadržavati relevantne činjenice. Komisija vas poziva da, ako u bilo kojem dijelu predloženih obveza uočite problem, predložite moguće rješenje.
- (19) Primjedbe se Komisiji mogu poslati pod referentnim brojevima AT.40703 – Amazon – Buy Box i AT.40462 – Amazon Marketplace e-poštom na (COMP-GREFFE-ANTITRUST@ec.europa.eu i comp-c6-mail@ec.europa.eu) ili poštom na sljedeću adresu:

Europska komisija
Glavna uprava za tržišno natjecanje
Protumonopolski registar
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË
